

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru „Vytvorenie nového rámca partnerstva s tretími krajinami v rámci európskej migračnej agendy“

[COM(2016) 385 final]

(2017/C 173/12)

Spravodajca: **Cristian PÎRVULESCU**

Konzultácia	Komisia, 17.8.2016
Právny základ	článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre vonkajšie vzťahy
Prijaté v sekcii	31.1.2017
Prijaté v pléne	22.2.2017
Plenárne zasadnutie č.	523
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	225/4/2

1. Závery a odporúčania

1.1. Európska migračná agenda by mala byť navrhnutá tak, aby v celom svojom rozsahu zohľadňovala humanitárny rozmer. EÚ by pritom nemala zabúdať na svoje základné záväzky a právne záväzné pravidlá na ochranu ľudských životov a ľudských práv, najmä práv ľudí vystavených nebezpečenstvu.

1.2. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) podporuje víziu, ktorá vzišla zo samitu vo Vallette, konaného v novembri 2015, ktorého cieľom bolo poskytnúť dlhodobé riešenie migrácie, jej základných príčin a nadviazať dialóg s tretími krajinami na základe spolupráce a spoločnej zodpovednosti. EHSV dúfa, že euro-africký dialóg o migrácii a rozvoji („rabatský proces“) a chartúmsky proces prispieť k urýchlenej implementácii akčného plánu prijatého vo Vallette.

1.3. EHSV podporuje individuálne a osobitné dohovory s každou krajinou s plným dodržiavaním ľudských práv. Pružnosť poskytuje správnu perspektívu a kombináciu opatrení a stimulov.

1.4. Je síce jasné, že politiky je potrebné koordinovať a zjednodušovať, zdá sa však, že z migračnej agendy sa stáva zastrešujúca politika, ktorá pri vykonávaní svojich činností a cieľov (napr. susedstvo, rozvojová pomoc a obchod) nahrádza iné politiky. EHSV uznáva význam migračnej politiky, avšak ostatné politiky považuje za rovnako dôležité a ich uplatňovanie za potrebné, a preto odporúča, aby zapojenie do migračnej politiky nebolo podmienkou spolupráce v iných oblastiach politiky. Hlavným cieľom koordinácie je podporiť synergie, komplementárnosť a ucelenosti medzi rôznymi oblasťami politiky.

1.5. Malo by sa rozlišovať medzi nedostatkom spolupráce s tretími krajinami v dôsledku nedostatku politickej vôle a nedostatkom spolupráce v dôsledku nedostatku kapacity a zdrojov. Obidva otázky treba riešiť, ale odlišnými prostriedkami. V záujme zabezpečenia udržateľnosti a odolnosti by sa mal dôraz klávať predovšetkým na budovanie kapacít. Pomoc by sa za žiadnych okolností nemala odvíjať od readmisie a kontroly hraníc.

1.6. Hospodárstvo má zásadný význam pre riešenie základných príčin migrácie. Pritom by sa však nemali prehliadať politické, inštitucionálne a administratívne aspekty stability a prosperity. Stratégia sa musí upraviť tak, aby zahŕňala závažnejšiu a cielenejšiu podporu v týchto troch oblastiach: riešenie konfliktov a budovanie štátu, podpora demokracie a ľudských práv a rozvoj občianskej spoločnosti.

1.7. Na dlhodobé riešenie pôvodných príčin migrácie krajina potrebuje životaschopnú a legitímnu vládu, silné zastupiteľské inštitúcie, efektívne subjekty, masmédiá a organizácie občianskej spoločnosti. EÚ by mala venovať primeranú pozornosť a podporu demokratickej pomoci a nestávať sa k otázkam demokracie len ako k všeobecnému podnikateľskému prostrediu, keďže je uvedená v rámci tretieho piliera vonkajšieho investičného plánu.

1.8. Vytvorenie legálnych migračných kanálov a inštitucionálnych kapacít na podporu legálnej migrácie by malo byť pre EÚ, členské štáty a tretie krajiny prioritou rámca partnerstva s tretími krajinami.

1.9. Organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú významnú úlohu pri tom, aby bolo presídľovanie, cestovanie a prijímanie migrantov a utečencov bezpečnejšie a humánnejšie. V návrhu by sa mala uznať ich úloha a podporiť ich aktivity, či už ide o miestne organizácie v krajinách pôvodu a tranzitu alebo o organizácie, ktoré sa zapájajú do záchranných operácií, prijímania a integrácie. Navyše organizácie občianskej spoločnosti by mali byť zapojené do monitorovania a hodnotenia krokov všetkých príslušných orgánov zapojených do riadenia migrácie.

1.10. EHSV nabáda verejné orgány na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, aby sa zapojili do vykonávania azylovej a migračnej politiky na základe medzinárodných právnych záväzkov a s cieľom chrániť ľudské práva a uľahčovať integráciu.

1.11. EÚ a členské štáty, priamo alebo nepriamo, musia pri vykonávaní týchto krokov a postupov dodržiavať ľudské práva a rešpektovať zásadu nevyhostenia podľa Ženevského dohovoru.

1.12. EÚ musí mať istotu pri udeľovaní štatútu bezpečnej krajiny pôvodu alebo tranzitu, aby neporušila zásadu nevyhostenia ⁽¹⁾.

1.13. Komisia vytýčila strategickú víziu, ako môže vonkajšia činnosť EÚ podporiť odolnosť a nezávislosť nútené vysídlených ľudí na miestach, ktoré by boli čo najbližšie ku krajinám pôvodu utečencov. Hoci má táto vízia určité výhody, treba poznamenať, že EÚ ako zodpovedný subjekt s dostatočnými zdrojmi má tiež vlastné morálne a právne záväzky pomáhať tým, ktorí hľadajú medzinárodnú ochranu v súlade s medzinárodnými zmluvami.

1.14. EHSV podporuje rastúci počet návratov a readmisíí, prednostne dobrovoľný návrat a zameranie na opätovnú integráciu. Dobrovoľný návrat so zameraním na reintegráciu by mal byť jednou z hlavných strategických volieb, ktoré činia EÚ a členské štáty pri riadení migračného procesu.

1.15. Pri všetkých dohovoroch a dohodách by mala EÚ zabezpečiť, že sa využijú hlavne pozitívne podnety, správne sa naplánuje a zorganizuje pomoc, ako aj to, že sa bude riešiť otázka inštitucionálnych a administratívnych kapacít riadenia, podporí sa demokracia a ľudské práva a že sa do všetkých procesov, predovšetkým na miestnej a národnej úrovni, zapoja organizácie občianskej spoločnosti.

1.16. EHSV podnecuje inštitúcie EÚ, členské štáty a vlády tretích krajín, aby čo najviac zapojili a podporili skupiny v diaspóre. Môžu byť cenným zdrojom dlhodobého rozvoja krajín pôvodu a tranzitu a mať hodnotný prínos pre európsku spoločnosť a ekonomiku. Podpora rozmanitosti a otvorenosti svetu je pilierom európskej spoločnosti a migračná politika musí byť v súlade s týmito princípmi.

1.17. EHSV podporuje členské štáty, aby sa v plnej miere zúčastnili na úsilí koordinovať migračnú politiku EÚ. Solidarita a spolupráca medzi jednotlivými členskými štátmi sú dvomi predpokladmi účinného vykonávania rámca partnerstiev s tretími krajinami.

1.18. EHSV povzbudzuje Európsku komisiu, aby zriadila plánovanú platformu pre dialóg, v ktorej by sa zohľadnili názory podnikov, odborov a iných sociálnych partnerov, s cieľom maximalizovať výhody migrácie pre európske hospodárstvo a samotných migrantov ⁽²⁾. EHSV je ochotný spolupracovať pri jej zriadení a správnom fungovaní.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 71, 24.2.2016, s. 82

⁽²⁾ Európska migračná agenda, COM(2015) 240 final, s. 15-17.

2. Súvislosti (na základe oznámenia EK)

2.1. Od prijatia Európskej migračnej agendy sa veľa dosiahlo, predovšetkým za hranicami EÚ. Státisíce ľudí boli zachránené na mori⁽³⁾. Summit vo Vallette v novembri 2015 postavil otázky migrácie do centra pozornosti vzťahov EÚ s africkými krajinami.

2.2. Treba však urobiť oveľa viac. EÚ sa naďalej musí vyrovnáť s humanitárnou krízou. Tretie krajiny a partneri EÚ poskytujú útočisko utečencom, pričom v mnohých prípadoch ide o maloletých bez sprievodu, ktorí boli nútení opustiť svoje domovy, a ekonomickým migrantom, ktorí sa usilujú dostať do Európy.

2.3. Konečným cieľom rámca partnerstva je súdržná a cieľená angažovanosť a koordinovaný postup, ktorými Únia a jej členské štáty spoja prostriedky, nástroje a páky s cieľom vytvoriť komplexné partnerstvá (dohody) s tretími krajinami v záujme lepšieho riadenia migrácie pri plnom rešpektovaní našich humanitárnych záväzkov a záväzkov v oblasti ľudských práv.

2.4. V týchto oblastiach treba podniknúť okamžité kroky s kľúčovými partnermi, pričom by sa mali stanoviť konkrétne a merateľné ciele: práca s kľúčovými partnermi s cieľom zlepšiť legislatívny a inštitucionálny rámec pre migráciu; konkrétna pomoc pri budovaní kapacít pri správe hraníc a riadení migrácie vrátane poskytnutia ochrany pre utečencov; vyššia miera návratov a readmisií, prednostne dobrovoľných návratov a zameranie na opätovnú integráciu; zastavenie neregulárnych migračných tokov a ponúknutie legálnych migračných kanálov vrátane vyššieho úsilia pri presídľovaní.

3. Všeobecné pripomienky

3.1. EHSV sa domnieva, že správne riadená migrácia je príležitosťou pre EÚ, krajiny pôvodu, migrantov a ich rodiny. Migrácia je neoddeliteľnou súčasťou ľudskej spoločnosti. V nedávnej histórii Európanov zohrávala veľmi dôležitú úlohu.

3.2. Problém nastáva, ak ľudia neodchádzajú dobrovoľne. Ak je veľa migrantov nútených odísť z miesta bydliska v dôsledku extrémnej chudoby, vojny alebo prírodných katastrof. Títo ľudia sú veľmi zraniteľní. Ak európske krajiny nedokážu nastaviť postupy riadenia a zákony, ktoré by uľahčili migráciu prostredníctvom legálnych a transparentných procesov, mnohých ľudí, ktorí migrujú neregulárnou cestou, pričom často riskujú vlastný život, budú zneužívať zločinecké siete zapojené do prevádzkavania a obchodovania s ľuďmi.

3.3. EHSV upozorňuje, že politické opatrenia a zákony týkajúce sa riadenia migrácie a kontroly hraníc musia byť v úplnom súlade s Dohovorom o ľudských právach a Chartou základných práv EÚ.

3.4. Návrh Komisie prináša potrebnú koordináciu a harmonizáciu postupov a nástrojov na riadenie čoraz zložitejšieho procesu migrácie. So zreteľom na povahu a dynamiku najnovších migračných trendov je vítané vykonať prehodnotenie a stanoviť jasnejšiu agendu priorít.

3.5. EHSV sa domnieva, že zameranie na záchranu ľudí v ohrození počas cesty je plne odôvodnené. Malo by byť absolútnou prioritou pre EÚ, ako aj členské štáty. Hoci naďalej dochádza k stratám ľudských životov na mori, výbor oceňuje úlohu bežných ľudí, organizácií občianskej spoločnosti, vojenského a civilného personálu, ktorí sa zapájajú do záchranných operácií.

3.5.1. Podobne ako uvedené krátkodobé ciele dohôd: zachraňovať životy v Stredozemnom mori; zvýšiť počet návratov do krajín pôvodu a tranzitu; umožniť migrantom a utečencom zostať blízko domova a vyhnúť sa nebezpečným cestám, EHSV podporuje EK, aby zahrnula ochranu migrantov na tzv. balkánskej trase, ktorých život a bezpečnosť sa môžu ocitnúť v ohrození, ako aj vytvorenie legálnych ciest pre migráciu.

⁽³⁾ Len v rámci talianskych operácií Mare Nostrum bolo v Stredozemnom mori zachránených 140 000 ľudí. Od roku 2015 sa vďaka operáciám EÚ v Stredozemnom mori zachránilo viac ako 400 000 ľudí.

3.6. EHSV opakuje, že EÚ a jej členské štáty sú najväčším svetovým darcom v rozvojovej a humanitárnej oblasti a že EÚ poskytuje značnú podporu utečencom, vnútorne vysídleným osobám a hostiteľským spoločnostiam, napr. v oblastiach Afrického rohu a Čadského jazera (Keňa, Somálsko, Uganda, Etiópia a Sudán).

3.6.1. Migračná agenda by mala rozvíjať tak, aby plne zohľadňovala rozsah humanitárneho rozmeru. EÚ má ťažkosti pri riadení súčasných migračných a utečeneckých tokov. Nemala by však zabúdať na svoje základné povinnosti a právne záväzné predpisy chrániť ľudské životy a práva, najmä tých, ktorí sa ocitnú v nebezpečí.

3.7. Migračná agenda bude úspešná len do takej miery, do akej budú tretie krajiny ochotné a schopné úzko spolupracovať s EÚ a členskými štátmi. Každá krajina je v súvislosti s migráciou v osobitnej situácii. Niektoré z nich sú krajinami pôvodu a trpia konfliktami, napätím a vážnou núdzou, pričom iné sú tranzitnými krajinami, stabilnejšími, ale aj zraniteľnejšími. Do niektorých z nich prichádza neúmerný počet utečencov a migrantov, ktorí hľadajú bezpečnosť a pomoc na ich území, najmä v Libanone, Turecku a Jordánsku. Ich ochota a schopnosť vykonávať opatrenia súvisiace s partnerstvom v oblasti migrácie závisia od zložitých historických, politických, hospodárskych, bezpečnostných a kultúrnych faktorov. Treba preto nájsť správnu perspektívu a kombináciu krokov a podnetov vo vzťahu ku každému z nich. Zároveň by mali mať všetky dohody spoločne na zreteli inštitucionálny, demokratický, sociálny a hospodársky rozvoj tretích krajín.

3.8. Migračnú agendu treba viac posilniť a skoordinať s ostatnými príslušnými oblasťami politiky. V návrhu Komisie sa počíta s tromi takýmito oblasťami: susedstvo, rozvojová pomoc a obchod. V rámci európskej susedskej politiky bude približne polovica financií určená na otázky súvisiace s migráciou. Pokiaľ ide o rozvojovú politiku, návrh počíta s pozitívnymi a negatívnymi stimulmi, ktoré zvýhodnia krajiny, ktoré si plnia svoju medzinárodnú povinnosť znovu prijať svojich štátnych príslušníkov, a tie, ktoré spolupracujú pri riadení tokov neregulárnych migrantov z tretích krajín, ako aj tie, ktoré prijímajú opatrenia umožňujúce náležite prijímať osoby, ktoré utekajú pred konfliktami a prenasledovaním. Plánujú sa tiež dôsledky pre tie krajiny, ktoré nespolupracujú pri readmisii a politike návratu. V súvislosti s obchodnou politikou, kde môže EÚ uplatniť preferenčné zaobchádzanie so svojimi partnermi, EK navrhuje, aby spolupráca pri migračnej politike bola hodnotiacim faktorom obchodných preferencií podľa VSP+ (všeobecný systém preferencií).

3.9. Okrem toho by všetky oblasti politiky vrátane vzdelávania, výskumu, klimatických zmien, energetiky, životného prostredia a poľnohospodárstva mali byť v princípe súčasťou balíka. Takisto sa predpokladá, že sa budú považovať za citlivé z hľadiska migrácie a že v čo najväčšej miere ovplyvnia diskusie.

3.10. Hoci je zrejماً potreba koordinovať a zjednodušovať politiky, táto stratégia vzbudzuje určité obavy. Zdá sa, že migračná agenda sa stáva zastrešujúcou politikou, ktorá pri vykonávaní svojich činností a cieľov nahrádza iné politiky. Mohlo by to ovplyvniť tieto iné politiky, pričom každá z nich je legitímnou z hľadiska cieľov a oblasti pôsobnosti. Susedská politika by mala prinášať stabilitu a prosperitu na hraniciach EÚ a nerovnomerné zameranie na migráciu by mohlo odsunúť do úzadia iné relevantné oblasti. Rozvojová pomoc má tiež široké spektrum cieľov vrátane pomoci zraniteľným spoločnostiam a zlepšovania hospodárskych a sociálnych vyhladok pre desiatky miliónov ľudí. Obchodná politika má rovnako výrazný rozvojový rozmer, pričom prináša viac príležitostí pre občanov EÚ, ako aj tretích krajín.

3.11. EHSV síce uznáva význam migračnej politiky, domnieva sa však, že aj všetky ostatné politiky sú rovnako dôležité a mali by sa vykonávať. Cieľom koordinácie je hlavne podporiť synergie, komplementárnosť a ucelenosť rôznych oblastí politiky.

3.12. V súvislosti s tým spresnenie koordinácie politiky navrhuje možnosť podmieneného a nátlakového prístupu – tretie krajiny by mali spolupracovať s EÚ a členskými štátmi pri readmisii a návrate vlastných štátnych príslušníkov, riadiť migračné toky na svojom území a cez hranice a prijímať ľudí utekajúcich pred konfliktom a prenasledovaním. V opačnom prípade by mohol byť ohrozený prístup k finančným prostriedkom a pomoci EÚ, ako aj prístup na trh EÚ. Táto možnosť by sa mohla ukázať ako problematická a v konečnom dôsledku neúčinná. Spoluprácu s tretími krajinami na migračnej agende určujú interné problémy a kapacity. Malo by sa rozlišovať medzi nedostatkom spolupráce v dôsledku politickej vôle

a nedostatkom spolupráce v dôsledku nedostatku kapacity a zdrojov. Obidve otázky treba riešiť, ale odlišnými prostriedkami. V záujme zabezpečenia udržateľnosti a odolnosti by sa mal dôraz klásť predovšetkým na budovanie kapacít. Je tiež veľmi dôležité rozlišovať medzi rozvojovou pomocou a spoluprácou pri migrácii. Tá by nemala v žiadnom prípade podmieňovať rozvojovú pomoc.

3.13. Pri riešení pôvodných príčin migrácie návrh Komisie odkazuje takmer výlučne na ekonomiku. Zdôrazňuje tiež úlohu súkromných investorov hľadajúcich nové príležitosti na rozvíjajúcich sa trhoch. Ako sa uvádza v návrhu: „Namiesto toho, aby nechávali neregulárnych migrantov riskovať svoje životy pri pokuse dosiahnuť európske trhy práce, by sa európske súkromné a verejné zdroje mali mobilizovať na investície v tretích krajinách pôvodu.“

3.14. Komisia tiež počíta s ambicióznym vonkajším investičným plánom s tromi piliermi: „Prvý pilier by umožnil využitie obmedzených verejných zdrojov inovačným spôsobom na mobilizáciu súkromných investícií tým, že by sa ponúkli dodatočné záruky a zvýhodnené finančné prostriedky. Druhý pilier by sa zamerlal na technickú pomoc, ktorá by umožnila miestnym orgánom a spoločnostiam vypracovať väčší počet financovateľných projektov a informovať o nich medzinárodnú komunitu investorov. Tretí pilier by sa zameriaval na všeobecné podnikateľské prostredie podporou dobrej správy vecí verejných, bojom proti korupcii, ako aj odstraňovaním prekážok pre investície a deformácií trhu.“

3.15. Pri riešení pôvodných príčin migrácie je kľúčovou ekonomika. Mala by byť úzko spojená s politickými, inštitucionálnymi, administratívnymi a sociálnymi rozmermi stability a prosperity. Skúsenosti z desaťročia vykonávanej práce v oblasti pomoci a rozvoja ukazujú, že inštitúcie sú základ a ak chýba primeraný rámec a infraštruktúra, nedosiahne sa predpokladaná dynamika. Súkromní investori by neinvestovali v krajinách pôvodu a tranzitu, ak by boli nestabilné. Finančné prostriedky určené na investície, rozvoj a iné oblasti politiky by mali ostať odlišné, ale mali by mať doplňujúce ciele.

3.16. Mnohé z tretích krajín, najmä krajiny pôvodu utečencov a migrantov majú zásadné problémy so stabilitou a efektívnosťou riadenia. Ich infraštruktúra a ekonomika sú slabé a ich administratívne systémy nedostatočne rozvinuté. Treba preto uvažovať nad ďalšími krokmi, ktoré by viedli k riešeniu konfliktov a budovaniu štátu. Nie je to len prípad Sýrie a Líbye, ale aj mnohých iných krajín. Uznatie tejto skutočnosti by pomohlo určiť priority pre opatrenia a kroky a zamerať sa na pravé dôvody, prečo ľudia utekajú z týchto území alebo nimi prechádzajú. Úzko definované zásahy, ako napr. výcvik pohraničnej stráže alebo ich vybavenie technológiami, rozbitie prevádzacích sietí alebo poskytovanie stimulov na návrat bude mať pozitívny, avšak obmedzený dosah. Migrácia je jav, ktorý súvisí so slabým štátom a zlyhaniami, ktoré majú rôznu povahu a stupeň.

3.17. Zahrnutie riadenia do tretieho piliera vonkajšieho investičného plánu ako všeobecného podnikateľského prostredia nepostačuje na zachytenie všetkých problémov, ktorými sa treba zaoberať. Na dlhodobé riešenie pôvodných príčin migrácie krajina potrebuje životaschopnú a legitímnu vládu, silné zastupiteľské inštitúcie, efektívne subjekty, masmédiá a organizácie občianskej spoločnosti. EÚ by mala zvážiť venovanie náležitej pozornosti a podpory demokratickej pomoci. Netýka sa to len migrácie, ale aj iných oblastí politiky, napr. susedstva a obchodu.

3.18. V návrhu Komisie je úloha občianskej spoločnosti nedostatočne uznaná a podporovaná. Organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú významnú úlohu pri tom, aby bolo presídľovanie, cestovanie a prijímanie migrantov a utečencov bezpečnejšie a humánnejšie. Vykonávajú neoceniteľnú službu, či už ide o utečenecké tábory, migračné trasy vrátane mora alebo miesta prijatia v EÚ. V návrhu by sa mala uznať ich úloha a podporiť ich činnosť, či už ide o miestne organizácie v krajinách pôvodu a tranzitu alebo o organizácie, ktoré sa zapájajú do záchranných operácií, prijímania a integrácie. Navyše organizácie občianskej spoločnosti by mali byť zapojené do monitorovania a hodnotenia krokov všetkých príslušných orgánov zapojených do riadenia migrácie. Ich práca a spätná väzba by mohli celý proces priblížiť k normám v oblasti ľudských práv, ktoré uznávajú a chránia medzinárodné zmluvy, ako aj zmluvy EÚ.

4. Konkrétne pripomienky

4.1. EÚ a členské štáty, priamo alebo nepriamo, by mali pri vykonávaní všetkých krokov a postupov dodržiavať ľudské práva a rešpektovať zásadu nevyhostenia podľa Ženevského dohovoru.

4.2. EHSV je veľmi znepokojený dohodou medzi EÚ a Tureckom a jej vplyvom na základné práva jednotlivcov, ktorých sa týka. Vyhlásenie EÚ a Turecka sponchýňujú organizácie občianskej spoločnosti a ochrancovia ľudských práv, keďže Turecko sa v ňom označuje za „bezpečnú krajinu“. EÚ musí mať istotu pri udeľovaní štatútu bezpečnej krajiny pôvodu alebo tranzitu, aby neporušila zásadu nevyhostenia.

4.3. Komisia vytýčila strategickú víziu, ako môže vonkajšia činnosť EÚ podporiť odolnosť a nezávislosť nútene vysídlených ľudí na miestach, ktoré by boli čo najbližšie ku krajinám pôvodu utečencov⁽⁴⁾. Hoci má táto vízia určité výhody, treba poznamenať, že EÚ ako zodpovedný subjekt s dostatočnými zdrojmi má tiež vlastné morálne a právne záväzky pomáhať tým, ktorí hľadajú medzinárodnú ochranu.

4.4. Operačné kroky zamerané na boj proti prevádzaniu migrantov sú vítané. Prevádzaci si pýtajú vysoké sumy za pomoc migrantom a vystavujú ich veľkému nebezpečenstvu. Boj proti prevádzacstvu však nevyrieši štrukturálne problémy migrácie. Riešením je vybudovať legálne trasy pre migráciu, čo by znížilo závislosť migrantov od prevádzacských sietí.

4.5. Medzi európskou úrovňou a úrovňou členských štátov treba vytvoriť koordinačný mechanizmus, aby sa plnili dohody. Ak majú určité členské štáty historické prepojenie s tretími krajinami, mali by sa tieto väzby využiť na zlepšenie spolupráce.

4.6. EHSV víta nový návrh na štruktúrovaný systém presídľovania, ktorý poskytne spoločný rámec pre bezpečný a legálny príchod do EÚ pre osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu prostredníctvom presídľovania, ako priamy dôkaz záväzku EÚ pomáhať krajinám pod najväčším tlakom⁽⁵⁾. Akčný plán z Vallety obsahoval záväzok EÚ a členských štátov spustiť pilotné projekty, ktoré zoskupujú ponuky na legálnu migráciu. Návrh by však mal byť oveľa jasnejší a označiť konkrétne projekty, ktoré treba vykonať.

4.7. EHSV víta reformu modrej karty⁽⁶⁾ predstavenú 7. júna 2016, ktorej cieľom je pritiahnúť migrantov s vysokou úrovňou zručností na trh práce EÚ.

4.8. EHSV víta dohody, ktorých cieľom je zvýšiť účinnosť a udržateľnosť procesu návratu a poskytnúť primeranú finančnú pomoc readmitujúcim krajinám, a najmä spoločnostiam, ktoré budú reintegrovať tých, ktorí sa vracajú. Ak má byť celý proces efektívny, je nevyhnutné poskytnúť stimuly pre orgány a jednotlivcov.

4.9. EHSV podporuje rastúci počet návratov a readmisií, s jasným uprednostňovaním dobrovoľného návratu a zameraním na opätovnú integráciu. Mala by to byť jedna z hlavných strategických volieb, ktoré činia EÚ a členské štáty pri riadení migračného procesu. Zvyšuje to pravdepodobnosť, že zainteresované subjekty budú spolupracovať a nemenej dôležité je aj to, že migrácia sa môže stať hybnou silou miestneho rozvoja.

4.10. Úsilie EÚ a členských štátov treba koordinovať na globálnej úrovni. EHSV súhlasí s odporúčaním Európskej komisie podporiť vytvorenie globálneho systému presídľovania podporovaného OSN s cieľom umožniť rýchle a efektívne presídlenie migrantov a utečencov do bezpečných krajín. EÚ má zdroje a zároveň skúsenosti na to, aby mohla vykonať zmeny, o. i. aj prostredníctvom posunu ku globálnejšiemu a multilaterálnejšiemu postupu pri riadení migrácie.

⁽⁴⁾ COM(2016) 234 final, 26. apríla 2016.

⁽⁵⁾ Pozri COM(2016) 197 final, 6. apríla 2016.

⁽⁶⁾ COM(2016) 378 final.

4.11. EHSV rozhodne podporuje konkrétne partnerstvá s tretími krajinami: uzatvorenie dohôd s Jordánskom a Libanonom, zintenzívnenie spolupráce medzi EÚ a Tuniskom; vytvorenie a uzatvorenie dohôd s Nigerom, Nigériou, Senegalom, Mali a Etiópiou a podpora líbyjskej vlády národnej jednoty. Pri všetkých dohovoroch a dohodách by mala EÚ zabezpečiť, že sa využijú hlavne pozitívne podnety, správne sa naplánuje a zorganizuje pomoc, ako aj to, že sa bude riešiť otázka inštitucionálnych a administratívnych kapacít riadenia, podporí sa demokracia a ľudské práva a že sa do všetkých procesov, predovšetkým na miestnej a národnej úrovni, zapoja organizácie občianskej spoločnosti.

4.12. EHSV uznáva úsilie všetkých zainteresovaných v záujme operatívneho a efektívneho rámca partnerstva, ako sa to uvádza v prvej správe o pokroku, ktorú uverejnila Európska komisia (7). Spustenie projektu financovaného z trustového fondu EÚ pre Afriku v piatich prioritných krajinách je znakom, že spolupráca je možná. EHSV povzbudzuje inštitúcie EÚ, aby pracovali na rýchлом prijatí nariadenia o Európskom fonde pre trvalo udržateľný rozvoj, ktorý bude kľúčovým nástrojom pri podpore udržateľného rozvoja, inkluzívneho rastu, ako aj hospodárskeho a sociálneho rozvoja a regionálnej integrácie mimo Európy.

V Bruseli 22. februára 2017

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS

(7) COM(2016) 700 final.